

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te ZICHEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 13276
Instelling Vrije Basisschool
Directeur Marleen DE KONINCK
Adres Brabantsebaan 46 - 3271 ZICHEM
Telefoon 013-77.70.88
Fax 013-77.70.88
E-mail vbokselaar@skynet.be
Website www.onswereldje.be

Bestuur van de instelling Imato
Adres Nieuwstraat 44 - 3272 TESTELT

Scholengemeenschap Spoor 7
Adres Rozenkranslaan 4_b - 3270 SCHERPENHEUVEL
CLB Vrij CLB Diest - Tessenderlo
Adres Mariëndaalstraat 35 - 3290 DIEST

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-05-2013; 14-05-2013; 16-05-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-05-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 26-06-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Guido Aerts
Teamleden Eddy Lamberts
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	7
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Welzijn.....	16
4.2 Curriculum	16
4.2.1 Onderwijsorganisatie	16
4.3 Begeleiding	16
4.3.1 Leerbegeleiding	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?.....	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	20
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	20
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool 'Ons wereldje' is een kleine school in de wijk Okselaar in Scherpenheuvel-Zichem. De wisselingen in leerlingenaantallen nopen de school flexibel om te gaan met het lestijdenpakket. Sinds enkele schooljaren kan de school drie leeftijdsgebonden kleuterklassen inrichten. Op basis van een uitgeschreven visie over 'graads- en combinatieklassen' legt de lagere school accenten en maakt ze doordachte keuzes. De keuzes hebben een positief effect op het aanbod, vooral voor de leergebieden waarvan de leerplannen opgedeeld zijn per leerjaar, voor de leerbegeleiding die nog wel beter kan uitgewerkt worden op basis van het zorgcontinuüm, en specifiek voor het leergebied ICT in de lagere afdeling.

De school heeft een beginnende outputgevoeligheid. De leerlingenresultaten van Nederlands zijn met uitzondering voor spelling, normaal. De school heeft daarop maatregelen genomen om de opbrengsten voor dit domein te verhogen. Het is nog te vroeg om na te gaan of de initiatieven effect hebben. Voor wereldoriëntatie kan de school geen genormeerde outputgegevens voorleggen. Daarom keek het inspectieteam vooral naar het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk.

In de kleuterafdeling is het onderwijsaanbod voor de onderzochte leergebieden meestal goed geïntegreerd in de themawerking, en is er veel aandacht voor werkgelijkheidsgericht en zelfsturend leren. De kleuterafdeling staat echter nog niet ver in de bewaking van het onderwijsaanbod en in de evaluatiepraktijk, wat het meest tot uiting komt in het leergebied Nederlands. De overgang naar een nieuw kleutervolgsysteem heeft geleid tot een verarming en minder goede opvolging van de brede ontwikkeling van de kleuters. Anderzijds springt de aandacht voor leesbevordering en voor ontluikende geletterdheid op een positieve wijze in het oog. Voor wereldoriëntatie voldoet het aanbod, ook omdat de leraren in de kleuterafdeling gestart zijn met de bewaking van de leerplandoelen. Het efficiënt gebruik van de planningsdocumenten, een meer doelgerichte benadering en de verbetering van de basisdifferentiatie kan de kwaliteit van het onderwijs echter nog verhogen.

In de lagere afdeling voldoet het aanbod voor de onderzochte leergebieden. Voor wereldoriëntatie is een verbeterproces aan de gang, dat bij verdere intensifiëring tot betere resultaten kan leiden. De samenhang over de domeinen heen blijft echter een belangrijk aandachtspunt. Het team van de lagere school kan ook nog meer werk maken van een duidelijke graadsplanning met oog voor verticale samenhang en van het functioneel gebruik van tijd- en ruimtekaders. De kwaliteit van de evaluatie van dit leergebied is nog sterk wisselend.

Voor Nederlands is het aanbod op basis van het onderwijsleerpakket en de bijkomende initiatieven voldoende rijk om de eindtermen met de leerlingen te bereiken.

Alhoewel het aanbod voor ICT nog meer geïntegreerd kan worden in de klaswerking, is het duidelijk dat de school de leergebiedoverschrijdende eindtermen in voldoende mate nastreeft.

Sinds haar aantreden enkele jaren geleden heeft de directeur werk gemaakt van onderwijsverbetering door de aanbevelingen uit het vorige doorlichtingsverslag ernstig te nemen. Zij kiest voor langetermijntrajecten waarbij de verbetering van verscheidene leergebieden en van de leerbegeleiding grotendeels gelijktijdig aangepakt worden. Ze heeft daarbij aandacht voor visievorming om de onderwijsvernieuwingen een stevige basis te geven. Het sterke beleid is de belangrijkste reden waarom het 'voldoet niet' voor één van de leergebieden in de kleuterafdeling niet in rekening wordt gebracht bij de bepaling van het advies.

Op basis van de geleverde inspanningen, de meestal normale leerlingenresultaten en het sterke beleid formuleert het inspectieteam een gunstig advies. De wijze waarop de school omgaat met externe raadgevingen doet verhopen dat het beleid verdergezet zal worden om de onderwijskwaliteit verder te verhogen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie
ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De leraren van de kleuterafdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het aanbod is degelijk geïntegreerd. De leraren besteden heel wat aandacht aan zelfsturend leren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De leraren van de kleuterafdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. Niettegenstaande de vele inspanningen die het lerarenteam van de kleuterafdeling levert om een degelijk aanbod voor het leergebied te voorzien, is er nog geen werk gemaakt van de bewaking van het onderwijsaanbod, en is de beeldvorming van de ontwikkeling van de kleuters in het algemeen en specifiek voor Nederlands te beperkt.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuterafdeling gebruikt het koepeligen referentiekader als uitgangspunt voor het onderwijsaanbod. Door de recente studie van het leerplan wereldoriëntatie hebben de kleuterleraren meer inzicht gekregen in het omgaan met leerplandoelen.

De leerinhouden worden op een geïntegreerde manier aangeboden in zowel kalendergebonden als brede kindgerichte thema's. Meestal voorzien de kleuterleraren een goed evenwicht tussen de leergebieden en streven ze een brede en harmonische vorming na. Ze bereiden de thema's voor met een brainstorm, die verschillende vormen kan aannemen. Ze duiden in het overzicht van het koepeligen referentiekader heel wat prioritaire doelen aan. Tevens noteren ze hoe ze de hoeken in de klas zullen verrijken met voor de leeftijd aangepaste materialen. De relatie tussen de prioritaire doelen en de voorziene activiteiten en materialen is wisselend. Sommige doelen, ook in de uitgebreide dagplanningen, zijn veeleer geformuleerd uit verantwoordingsperspectief. Andere prioritaire doelen zijn er duidelijk opgericht materialen en activiteiten een rijkere dimensie te geven. Door de veelheid aan planningsdocumenten is de relatie tussen prioritaire doelen, ervaringssituaties, specifieke doelen, weerkerende en nieuwe activiteiten, materialen, hoekenverrijking, aanbrengen van begrippen, differentiatie en evaluatie moeilijk aan te tonen.

Omdat het overzicht verloren gaat en het van de kleuterleraren heel wat schrijfwerk vraagt, is er grote kans op planlast. Het stappenplan aangereikt door de onderwijsbegeleiding is nog niet geconcretiseerd in een niveauspecifiek, overzichtelijk en handig te gebruiken document.

De kleuterleraren gebruiken voor wereldoriëntatie een overzicht per trimester waarop ze aanduiden welke leerplandoelen werden nagestreefd. Het is de bedoeling dat ze dit overzicht gebruiken om het aanbod bij te sturen. Het

overzicht geeft echter niet duidelijk aan in welke thema's de leerplandoelen werden beoogd. Hierdoor wordt een kans gemist om van dit overzicht een efficiënt en doeltreffend document te maken dat bruikbaar is bij de planning tijdens een volgend schooljaar.

Voor heel wat aspecten is er in de kleuterafdeling een goede verticale samenhang. De graduele opbouw van de symbolen voor plaatsbepaling en de indeling van de tijd is duidelijk. De meeste kleuterleraren hanteren deze voorstellingen op een functionele wijze. Tijd wordt echter zelden cyclisch gepresenteerd.

De doorlopende lijn van het leren kiezen is echter onderbroken.

De kleuterleraren reiken zowel aangekochte als zelfgemaakte materialen aan die het zelfsturend leren bevorderen, zoals spellen met zelfcorrectie, opdrachtkaarten, stappenplannen en al dan niet gedifferentieerde puzzels. De kleuterafdeling heeft echter nog weinig werk gemaakt van gradatie van speelleermaterialen over de leeftijdsgroepen heen, om een beter gedifferentieerd materiaalenaanbod te voorzien.

De afstemming van de leerinhouden is op basis van informeel overleg goed. Het is opvallend dat de kleuterleraren erin slagen traditionele thema's in een fris inhoudelijk jasje te steken.

De kleuterleraren hechten voldoende belang aan de ontwikkeling van de schooltaal Nederlands. Ze gebruiken een gradueel opgebouwde begrippenlijst onderverdeeld in verschillende facetten als achtergrondinformatie. De boekenhoeken zijn verzorgd en aangepast aan het lopende thema. Kleine maar frequent georganiseerde activiteiten en zelfgemaakte materialen stimuleren de leesbeleving en de fantasie. Afspraken over de schrijfmotoriek en het letterbeeld zijn nodig om te beantwoorden aan het leerplan. De activiteiten om de ontluikende geletterdheid te bevorderen zijn zowel voor het auditieve als het visuele aspect waardevol en voldoende geïntegreerd.

De kleuterleraren gebruiken een verzorgde taal. De kleuters krijgen voldoende spreekkansen. De interactie tijdens klassikale momenten is in het merendeel van de klassen nog eenzijdig leraar - kleuter gericht. Toch maken de kleuterleraren werk van het nastreven van eenvoudige gespreksconventies.

Alhoewel de kleuterleraren geen bewakingsinstrument gebruiken voor het leergebied Nederlands, blijkt uit de documentanalyse dat het aanbod voldoende breed en dekkend is.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De kleuterleraren zorgen voor een warme en veilige leeromgeving. In het merendeel van de klassen gaat dat gepaard met een ordelijke klasmanagement. Het hoekenmanagement wordt gestimuleerd door het gebruik van getalbeelden. De kleuterleraren wenden de onderwijstijd goed aan.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De kleuterafdeling beschikt over voldoende leermiddelen. De groei van de kleuterafdeling betekent een uitdaging voor de vernieuwing van het klasmeubilair. Er zijn nog verschillen in de mate waarin de leraren hun klas tot een warme en ordelijke leeromgeving omtoveren. De klassen van de oudere kleuters beschikken over een computer. De uitbreiding van de internetaansluiting naar alle kleuterklassen is gepland.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem

De evaluatiepraktijk is vrij beperkt. De school is recent overgestapt op een digitaal kleutervolgsysteem dat is ingedeeld volgens de elf ontwikkelingsdomeinen van het koepeligen referentiekader. Omdat het oude

*Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem*

papieren kleutervolgsysteem terzijde werd geschoven, het nieuwe nog niet verder verfijnd werd en er geen minimumafspraken zijn over welke vaardigheden, met welke frequentie en met welke criteria de kleuters opgevolgd zullen worden, is de beeldvorming summier. De kleuterleraren zijn, mede vanuit hun ervaring, wel attent voor signalen van kleuters en ouders voor opvallende problemen.

De beeldvorming is door het ontbreken van minimumafspraken ook onvoldoende breed. Zo zijn er weinig observaties over de taalontwikkeling van de kleuters.

Begeleiding
*Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg*

De kleuterleraren spannen zich in om rekening te houden met de verschillen tussen kleuters. Wel zijn er in de planningsdocumenten nog maar weinig sporen te vinden van vooraf overdachte differentiatie. Met uitzondering van de puzzels in verscheidene klassen zijn er amper gegradeerde materialen. De kleuterleraren differentiëren vooral door de uitvoeringsgraad van de opdracht aan te passen, door meer of minder hulp te bieden, door sommige taken zelfstandig te laten uitvoeren, door waar nodig hulpmiddelen aan te bieden.

Bij de oudste kleuters wordt de schoolrijpheid nagaan met een veel gebruikte toets. De resultaten daarvan worden besproken met de zorgcoördinator, de directeur en de ouders. Uit de analyse van het daaropvolgend multidisciplinair overleg blijkt dat de school op een gezonde manier de resultaten interpreteert.

Professionalisering
*Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise*

De professionalisering over het koepelleigen referentiekader is al enige tijd stilgezet. Op het ogenblik volgen de kleuterleraren mee het verbeterproces voor wereldoriëntatie en muzische vorming.

Dit schooljaar volgen de meeste kleuterleraren één externe nascholing over een persoonlijk interessepunt dat aanleunt bij hun onderwijspraktijk.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De leraren van de lagere afdeling bereiken met de meeste leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied Nederlands. Het onderwijsaanbod is voldoende breed met speciale aandacht voor de leesbevordering. De school stuurt het aanbod voor spelling bij op basis van outputgegevens.

Curriculum
*Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De school exploreert een nieuw onderwijsleerpakket voor dit leergebied. Voor de planning en bewaking van het aanbod rekent de school op de overzichtslijsten van de uitgeverij. Door het consequent volgen van het leerpakket hoopt de school dat alle doelen van het leerplan aan bod komen en evenwichtig worden nagestreefd.

De school toont een zekere outputgevoeligheid. Vanuit de analyse van de tegenvallende resultaten voor het domein 'spelling' op zowel vergelijkende als eindtoetsen koos de school voor een apart onderwijsleerpakket dat gebaseerd is op woordpakketten. De effecten van deze keuze waren op het ogenblik van de doorlichting nog niet zichtbaar. Een recent door de school ontdekt werkpunt is de afstemming van de instructietaal bij de leraren vooral voor dit domein. Voor de andere domeinen van Nederlandse taal beschikt de school nog over weinig outputgegevens op langere termijn. De resultaten van de door de koepel georganiseerde eindtoetsen voor de twee laatste schooljaren zijn, behalve voor spelling, normaal.

Naast het gebruik van het onderwijsleerpakket voorziet de school een aanbod voor technisch lezen, voor spreken en in het merendeel van de klassen voor creatief schrijven.

De school bevordert het technisch lezen zowel door de organisatie van

leeftijdsgroepdoorbrekende niveaulezen als door lezen in tutorvormen. De school besteedt tevens aandacht aan leesbevordering. De leraren vullen de klasbibliotheken verder aan met uit de gemeentelijke bibliotheek ontleende boeken. De school neemt deel aan verscheidene door de Vlaamse overheid georganiseerde evenementen met de bedoeling het lezen te bevorderen. In het merendeel van de klassen gaat op een goede wijze aandacht naar het creatief schrijven. Minimumafspraken over frequentie en schrijfvormen kunnen de verticale samenhang versterken. De oudste leerlingen oefenen de in het leerplan vooropgestelde schrijfstrategie in uiteenlopende schrijfvormen. De leerlingen krijgen voldoende spreekansen in uiteenlopende werkvormen. Het coöperatief leren, waarbij leerlingen rollen toebedeeld krijgen, bevordert het spreken en luisteren en de sociale omgang met elkaar. De school heeft nog niet expliciet de relatie gelegd tussen deze domeinen en de leergebiedoverstijgende eindtermen 'sociale vaardigheden – gespreksconventies'. De evaluatie van het spreken gebeurt in een bepaalde klasgroep op basis van heldere vooraf vastgelegde criteria.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Er gaat voldoende onderwijstijd naar het leergebied. Het klasmanagement is degelijk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen. Op klasniveau gaat nog weinig aandacht naar 'communiceren met ondersteuning van ICT'.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De leraren gebruiken grotendeels de toetsen van het onderwijsleerpakket. In het leerlingvolgsysteem beoordeelt de school de individuele vorderingen voor technisch lezen en spelling.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De rapportering is voor het leergebied voldoende breed. De school gebruikt nog een verouderde terminologie die niet overeenstemt met de indeling van het leerplan. De wijze van rapporteren is veeleer vergelijkend en zegt weinig over de door de leerlingen verworven taalvaardigheden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De differentiatie is vooral gebaseerd op de aanwezige mogelijkheden in het onderwijsleerpakket en op de organisatie van gedifferentieerde leesvormen. De individuele remediëring legt het accent op de verbetering van de technische taalvaardigheden. Niet alle leraren gebruiken voor de analyse van de dictees de kwalitatieve foutenanalyses van het onderwijsleerpakket. De kwaliteit van de verdere remediëring is wisselend. Ook voor andere domeinen maken de leraren gebruik van zelfontworpen foutenoverzichten waarmee ze de meest opvallende fouten detecteren.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Op het ogenblik is voor de groepsleraren een beperkte professionalisering voor het leergebied gepland. In de jaarplanning is de evaluatie van het werken met het nieuwe onderwijsleerpakket voorzien. De directeur volgde recent een door

de begeleiding georganiseerde nascholing over de leerplannen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De leraren van de lagere afdeling bereiken met de meeste leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie. Het onderwijs is voldoende realiteitsgericht. Het verbeterproces met ondersteuning van de onderwijsbegeleiding biedt mits intensifiëring kansen om dit leergebied verder te optimaliseren.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De lagere afdeling organiseert het aanbod in een tweejaencyclus per graad. Als basis voor de planning maken de leraren gebruik van een onderwijsleerpakket, dat uitgebreid wordt met lesmaterialen uit een tijdschrift en met eigen materialen.

Sinds dit schooljaar inventariseren de leraren het onderwijsaanbod ten opzichte van de leerplandoelen. De huidige inventaris geeft echter niet aan welke doelen er per thema werden nagestreefd en creëert geen duidelijkheid of binnen een graad alle leerplandoelen in voldoende mate aan bod kwamen.

De lagere afdeling streeft niet intrinsiek de samenhang met andere leergebieden na. Dat gebeurt veeleer sporadisch als de leraren daartoe de kans zien.

De leraren beschikken over een door de onderwijsbegeleiding aangereikt schema hoe zij stapsgewijs een thema kunnen samenstellen met aandacht voor verbreding, multiperspectiviteit en afstemming op de leerplandoelen. Dit schema is een eerste maal gezamenlijk uitgetoetst met als thema 'Een gezonde geest in een gezond lichaam'. Met uitzondering van het thema van de tweejaarlijkse zeeklassen, is de transfer naar andere thema's nog heel beperkt. De school voorziet een evaluatie van de ervaringen en een verdere intensifiëring van deze manier van voorbereiden.

Voor een aantal domeinen heeft de lagere afdeling in het verleden een verbeterproces opgezet. Zo zijn er afspraken gemaakt over welke tijd- en ruimtekaders in welke graad aanwezig moeten zijn. De afspraken worden echter niet overal nageleefd. Er zijn grote verschillen in het functioneel gebruik en de aansluiting van tijds- en ruimtekaders. Enkele voorbeelden van goede praktijk tonen aan hoe het kan.

Voor het domein 'techniek' zijn speciale koffers aangeschaft waarmee de leerlingen kansen krijgen tot technisch handelen. Uit de analyse van de planningsdocumenten valt moeilijk af te leiden in welke mate die gebruikt worden. Toch zijn er een aantal voorbeelden die aantonen dat techniek soms functioneel binnen een thema geïntegreerd wordt.

Alleen bij de oudste leerlingen wordt op regelmatige basis de actualiteit besproken. Uit analyse van het overzicht blijkt dat het domein 'maatschappij' veeleer stereotiep wordt benaderd.

Voor het domein 'verkeer- en mobiliteitseducatie' gebruikt de school een losstaand onderwijsleerpakket waarmee de leerlingen de basisprincipes leren. Leerwandelingen in de buurt van de scholen geven het verkeersonderwijs een meer praktijkgericht karakter. Het verkeersonderwijs gaat nog niet expliciet uit van de plaatselijke verkeerssituatie, zoals in het leerplan gestipuleerd wordt. De leerlingen van de derde graad daarentegen verkennen in samenwerking met de politie de gemeente per fiets en nemen deel aan een praktisch fietsexamen. De leraren hebben aandacht voor de realiteitswaarde van het geleerde. Om het maken van leeruitstappen te bevorderen heeft de school een 'omgevingsboek' opgezet dat onderverdeeld is in rubrieken, en waarbij elk item samengevat wordt in een fiche. De relatie tussen het artefact en mogelijke leerplandoelen is nog

niet gelegd. Groeimogelijkheden zijn er nog door in het omgevingsboek ook specifieke verkeerssituaties op te nemen.

De leraren brengen tevens materialen in de klas die soms na gebruik worden ondergebracht in een toonhoekje. Zij doen ook beroep op de expertise van ouders en familieleden van de leerlingen.

Tijdens de bijgewoonde lessen kregen de leerlingen ruim voldoende kansen tot actief en explorerend leren. Vooral de oudere leerlingen maken gebruik van ICT om informatie te verwerven en te verwerken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De school voorziet de door de onderwijskoepel geadviseerde onderwijstijd. Er is een goed klasmanagement, waarbij het samen exploreren en ontdekken centraal staan.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De lagere afdeling beschikt over voldoende didactisch materiaal voor het leergebied.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De lagere afdeling gebruikt bijna uitsluitend schriftelijke toetsen om de vorderingen van de leerlingen te evalueren. De kwaliteit ervan is sterk wisselend. Sommige toetsen of toetsonderdelen peilen nog sterk naar parate, geïsoleerde of niet-relevante kennis. Af en toe zijn er ook opdrachten of vragen die nagaan of de leerlingen voldoende inzicht hebben verworven en / of ze die ook kunnen toepassen in nieuwe situaties. Het fietsexamen is de enige gebruikte alternatieve evaluatievorm voor dit leergebied.

Uit de frequentie en de inhoud van de toetsen blijkt dat deze onvoldoende dekkend zijn om de leerplandoelen te evalueren.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De rapportering van het leergebied is zeer summier. De leerlingen krijgen een globale cijfermatige beoordeling dat vergeleken wordt met het klasgemiddelde. De wijze van rapporteren geeft weinig informatie over specifieke vaardigheden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Om te differentiëren gebruiken de leraren de mogelijkheden van het onderwijsleerpakket, een aantal bijkomende en soms zelfgemaakte materialen. Na afname van de toetsen maken ze een foutenoverzicht dat vooral gebruikt wordt om met de leerlingen de meest voorkomende fouten te bespreken. Door het veelvuldig gebruik van CLIM-methodiek (coöperatief leren in intercultureel milieu) krijgt het samenwerkend leren bijkomende kansen. In de zelfstandige werkvormen voorzien de leraren persoonlijke en / of remediërende opdrachten.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het schoolteam krijgt ondersteuning van de onderwijsbegeleiding om het leergebied te optimaliseren. Op personeelsvergaderingen zijn vorig schooljaar de leerplandoelen diepgaand bestudeerd. Er zal verdere intensifiëring, coaching, feedback en gerichte druk nodig zijn om dit verbeterproces tot een goed einde te brengen.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

De leraren van de lagere afdeling streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied ICT in voldoende mate na.

Curriculum	De school heeft een degelijke visie uitgewerkt op de integratie van ICT.
Onderwijsaanbod	Organisatorisch bewandelt de school een dubbele weg: enerzijds werkt de ICT-coördinator gedurende drie lestijden per week met de leerlingen in de computerklas, anderzijds ondersteunt zij de leraren door in te gaan op vragen en door het aanreiken van interessante ICT-toepassingen, stappenplannen en praktisch tips.
Referentiekader	Uit de observatie van een les met de oudste leerlingen blijkt dat deze al over heel wat ICT-vaardigheden beschikken, en dat ze een positieve houding hebben tegenover het gebruik van ICT.
Planning	De school kan met een overzicht per leerjaar aantonen met welke ICT-toepassingen en opdrachten, maar nog niet met welke doelen, ze alle eindtermen nastreeft tijdens de specifieke ICT-lessen. Ook de attitudinale eindtermen krijgen daarbij aandacht.
Evenwichtig en volledig	Het overzicht biedt heel wat kansen om eveneens de integratie in de lessen van de groepsleraren te bevorderen. Deze laatste activiteiten zijn immers in het overzicht nog maar beperkt opgenomen. De klasleraren leveren inspanningen om ICT te integreren in de gewone lessen. De jongere leerlingen gebruiken ICT-toepassingen vooral om te oefenen. Bij de oudere leerlingen is er een verbreding naar het verwerven en verwerken van informatie, naar creëren en naar presenteren, dit vooral binnen het leergebied taal. Voor deze twee laatste eindtermen zijn er nog groeimogelijkheden, bijvoorbeeld binnen muzische vorming. Communiceren met ondersteuning van ICT wordt vooralsnog beperkt tot het aanleren van e-mail en sporadisch gebruik van de klasblog.
Samenhang	Er zijn in de door de school gebruikte leerlijnen nog weinig sporen te vinden hoe ICT in de leergebieden zal geïntegreerd worden.
Brede harmonische vorming	De opdrachten zowel in de klassen als in het computerlokaal zijn zinvol en uitdagend voor de leerlingen, zodat er veel leeractiviteit is.
Actief leren	
Materieel beheer	De school beschikt over voldoende leermiddelen om het ICT-gebruik te bevorderen. Uitbreiding van het draadloos netwerk naar de volledige kleuterafdeling is gepland. De school gebruikt stilaan meer draagbare toestellen, wat zowel de mobiliteit, het efficiënt gebruik en de ergonomie ten goede komen. De opstelling zowel in de klassen als in het computerlokaal van vaste toestellen in combinatie met CRT-beeldschermen is immers niet voldoende ergonomisch aangepast aan het gebruik door leerlingen.
Uitrusting	
Ontwikkelingsmaterialen	
Leermiddelen	
Evaluatie	De school geeft een eerste aanzet om de ICT-vaardigheden te evalueren. Het computerrapport geeft een overzicht van de tijdens die periode uitgevoerde activiteiten, een eenvoudige zelfevaluatie door de leerling en een korte persoonlijke boodschap van de ICT-leraar. Omdat vooralsnog gerapporteerd wordt over activiteiten, is veeleer impliciet af te leiden over welke vaardigheden de leerlingen op ICT-gebied beschikken. Het rapport kan nog aan waarde winnen door er concrete vaardigheden op te formuleren, die verder aangevuld kunnen worden door de klasleraar.
Evaluatiepraktijk	
Evenwichtig / representatief	
Kindvolgsysteem	
Gericht op bijsturing	
Leerlingvolgsysteem	
Begeleiding	De leraren hebben aandacht voor leerlingen die over minder ICT-vaardigheden beschikken. Deze leerlingen worden regelmatig bijgestaan door een medeleerling die over meer ICT-competenties beschikt.
Leerbegeleiding	
Beeldvorming	

Professionalisering	De ICT-coördinator volgt een aantal nascholingen die haar competenties verhogen. Driemaal per jaar organiseert de scholengemeenschap een bijeenkomst voor de ICT-coördinatoren. Vraaggestuurd helpt de ICT-coördinator de klasleraren wanneer zich praktische problemen voordoen.
Deskundigheidsbevordering	Op het ogenblik wordt de invoering van een digitaal bord in de derde graad voorbereid door het volgen van nascholing.
Nascholingen	
Interne expertise	

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja

• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Door de wisselende leerlingenaantallen in de kleuterafdeling en de lagere afdeling, is de school genoodzaakt jaarlijks na te denken over de optimale verdeling van het lestijdenpakket in functie van een zo ruim mogelijk comfort voor alle leerlingen. Sommige schooljaren kan ze beroep doen op lestijden vanuit de scholengemeenschap. Ook overheveling van lestijden tussen kleuter- en lagere afdeling dienen om de organisatie aan te passen aan het actuele leerlingenaantal.

De school heeft haar visie op de onderwijsorganisatie uitgeschreven in een tekst over de werking van graads- en combinatieklassen. Daarbij legt ze het accent op de differentiatiekansen en op de werkvormen die de zelfstandigheid bevorderen. De visietekst geeft tevens een beschrijving van de nodige vaardigheden van de groepsleraren en het aanbod voor een aantal leergebieden.

De school gaat flexibel en doordacht om met het lestijdenpakket. Dit schooljaar kon de kleuterafdeling voor het eerst drie leeftijdsgebonden klassen organiseren. In de lagere afdeling maakt de school bewuste keuzes: de inzet van een leerlinggerichte ICT-coördinator, de organisatie van leerjaardoorbreekende werkvormen en het inzetten en ondersteunen van de ambulante leraar en de directeur met lesopdracht voor specifieke leergebieden en / of leerinhouden. De leraren hanteren een flexibel tijdsgebruik om instructie af te wisselen met oefenmomenten, zodat beide leerlingengroepen van de graadsklas steeds actief zijn. De leraren organiseren zelfstandige werkvormen om het onderwijs actief te laten verlopen en om meer onderwijs op maat aan te bieden.

4.3 Begeleiding

4.3.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De visie op leerbegeleiding is in deze school gebaseerd op het zorgcontinuüm. De leraren zijn vorig jaar op personeelsvergaderingen daarover geïnformeerd. De concrete uitwerking is op niveau van de scholengemeenschap gepland voor volgend schooljaar. Daarvoor zullen de zorgcoördinatoren beroep kunnen doen op de pedagogische begeleiding. Recentere aanpassingen aan procedures, zoals de aanmelding voor het multidisciplinair overleg duiden op een groeiende systematiek.

De leraren spannen zich in om de eerstelijnszorg uit te werken, al is de kwaliteit verschillend per niveau. In de kleuterafdeling is de eerstelijnszorg grotendeels gebaseerd op de ervaring van de kleuterleraren, en is de differentiatie minder gepland maar meer momentaan. Hoewel de differentiatie in de lagere afdeling zelden in de planningsdocumenten is terug te vinden, is ze er meer georganiseerd.

De beeldvorming over de kleuters is vaag en weinig doelgericht. De screenings over welbevinden en

betrokkenheid zijn waardevol, maar worden niet verder doorgetrokken in een gedetailleerd overzicht van de competenties. In de lagere afdeling maken de leraren gebruik van foutenanalyses om de leerproblemen te ontdekken. Het leerlingvolgsysteem richt zich specifiek op de technische vaardigheden van taal en op de vorderingen in wiskunde.

De leraren bereiden het multidisciplinair overleg (MDO) ernstig voor. Ze kijken niet alleen naar de problemen van de leerlingen, maar zoeken ook naar positieve aspecten. Ze noteren eveneens wat ze al in de klas uitgetoetst hebben. Door de laagdrempeligheid van de school krijgen de leraren ook nuttige informatie van de ouders. Regelmatig wonen betrokken ouders het overleg bij.

De kwaliteit van de remediërvorststellen is wisselend. In de kleuterafdeling kunnen de leraren daarvoor gebruik maken van een naslagwerk. Uit de lezing van de documenten blijkt dat vooral de opvallende problemen aangepakt worden. De kleuterleraren maken gebruik van de lestijden ondersteuning door de directeur om de remediëring met individuele kleuters op zich te nemen. In de lagere afdeling focust de remediëring zich vooral op de technische aspecten van wiskunde en taal. De leraren spreiden de remediëring over verschillende momenten: tijdens de zelfstandige werkvormen, tijdens specifieke remediëringlessen, en / of wanneer de ambulante leraar of de directeur intern de klaswerking ondersteunt. Niet altijd is de remediëring voldoende doelgericht, wat veeleer te maken heeft met een beperkte orthodidactische kennis.

De remediëring kent nog maar een beperkt aantal kenmerken van het handelingsplanmatig werken. De fasering en gradatie is nog weinig uitgewerkt en speelt zich meestal af tussen twee overlegmomenten. De zorgvraag is zelden leerlinggeformuleerd. Enerzijds worden de ouders nauw bij het proces betrokken, anderzijds wordt vrij veel doorverwezen naar externe hulpverleners. De school verklaart dat dit vooral op vraag is van de ouders.

Het niveau van de bijzondere zorg voor leerlingen met een leerstoornis is vrij goed uitgewerkt. Voor de diagnose wordt beroep gedaan zowel op het CLB als op externe hulpverleners. Voor de uitwerking van de STICORDI-maatregelen (stimuleren – compenseren – dispensereren) maakt de school gebruik van een map van de Vlaamse Gemeenschap. In samenspraak met de ouders passen de leraren maatregelen toe. In de rapportering zijn deze maatregelen nog niet aangegeven.

De schooloverstijgende zorg is vooral gebaseerd op het geïntegreerd onderwijs (GON) waarbij leraren en paramedici uit het buitengewoon onderwijs de betreffende leerlingen, hun leraar en de school ondersteunen. De laatste zes schooljaren zijn er geen leerlingen doorgestroomd naar het buitengewoon onderwijs. De school houdt deze mogelijkheid toch open wanneer ze dat echt nodig acht.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De school maakt werk van kwaliteitsverbetering en -bewaking. Vanaf haar aantreden enkele jaren geleden heeft de directeur de aanbevelingen van het vorige doorlichtingsverslag samen met de teamleden onder de loep genomen, wat leidde tot verbeterplannen op korte, middellange en langere termijn. Het is de visie van de directeur om voor verscheidene verbeterpunten tegelijk maar gespreid over langere termijn de kwaliteit van het onderwijs te optimaliseren, zodat ook de samenhang tot zijn recht kan komen.

Om zich verder te bekwamen in haar taak volgt de directeur zeer veel nascholingen. Om de kleuterafdeling beter te leren kennen gaat ze er zowel observeren als meewerken in de klas.

De directeur heeft op basis van informele gesprekken, functioneringsgesprekken en algemene en gerichte klasbezoeken een vrij duidelijk beeld van de sterke en zwakke punten van de school. Zij houdt rekening met de mogelijkheden van het team zodat de verbeteringen voor iedereen haalbaar blijven.

De prioriteiten zijn nog niet uitgedrukt in meetbare of te observeren doelen. Toch is er enige outputgevoeligheid, zoals aangetoond wordt voor het subdomein 'spelling'. Het goede schoolklimaat, de kwaliteiten van de directeur en de veranderingsbereidheid van het schoolteam sterken het geloof dat de school de verbeterprocessen tot een goed einde kan brengen.

Voor wereldoriëntatie en 'meten' is de school ingegaan op het aanbod van de onderwijsbegeleiding binnen een langetermijntraject met de scholengemeenschap. Dit schooljaar is gestart met de visievorming voor het leergebied muzische vorming, wat op langere termijn moet leiden tot een bredere kijk op de evaluatiepraktijk en de daaruit vloeiende rapporteringspraktijk. Niet alleen de visie van de in de prioriteiten opgenomen leerplannen wordt besproken, tevens maakt de school werk van visievorming rond het schooleigen opvoedingsproject, de werking in graads- en combinatieklassen, de noodzakelijke verdere ontwikkelingen voor de leerbegeleiding en de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT.

De leraren geven grote blij van waardering voor het leiderschap van de directeur. De besluitvorming is participatief en democratisch. Geregeld krijgen de leraren opdrachten die ze uitvoeren en naderhand evalueren, waardoor ze nadenken over de eigen praktijk. Sporadisch krijgt een mini-werkgroepje de taak om schriftelijke opdrachten samen te vatten in een overzichtelijk document.

De school heeft in gezamenlijk overleg haar SES-beleid (Socio-Economische Status) opgezet op basis van het laatste GOK-plan (Gelijke OnderwijsKansen). De algemene doelen aangereikt door het vroegere 'Steunpunt' zijn uitgewerkt op de drie niveaus, maar missen de schoolspecifieke en de SMART-kenmerken (Specifiek-Meetbaar-Acceptabel-Realistisch(realiseerbaar)-Tijdgebonden). Sommige acties zijn waardevol, andere dragen weinig bij tot het gelijkekansenbeleid. De school voorziet de evaluatie van de acties tijdens de personeelsvergaderingen.

De school heeft tijdens de drie GOK-cycli gewerkt aan de verbetering van de taalvaardigheid. Zo werd met de veralgemening van CLIM (coöperatief leren in intercultureel milieu) de brug geslagen tussen taalvaardigheidsonderwijs en het nieuwe thema 'diversiteit'. De recent uitgewerkte visie op talenbeleid is gebaseerd op het belang van het algemeen Nederlands als school- en instructietaal en de openheid ten opzichte van anderstalige nieuwkomers. Gezien de tijdspanne, is deze visie nog niet verder vertaald in geoperationaliseerde doelen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Op schoolniveau: de aandacht voor leesbevordering
- In de kleuterafdeling: het vrij evenwichtig en geïntegreerd aanbod
- In de kleuterafdeling: de graduele opbouw van kalenders en pictogrammen, het functioneel gebruik daarvan en de doorstroming naar de eerste graad
- In de kleuterafdeling: de kansen tot zelfstandig leren
- In de lagere afdeling: het nastreven van de eindtermen ICT

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De flexibele en overdachte onderwijsorganisatie en de bewuste keuzes die de school daarbij maakt
- De sterk doorgedreven graadsklassenwerking met aandacht voor zelfstandig werk op maat van elk kind en voor coöperatief leren
- De eerstelijnschulp in de lagere afdeling

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor visievorming
- Het schoolontwikkelingsproces dat vorm krijgt vanuit welgekozen prioriteiten opgezet vanuit een planning op langere termijn
- De hardwerkende directeur die voeling houdt met de leerlingen en met de klaspraktijk
- De opvolging en ondersteuning van de leraren
- Het participatieve beleid met democratische besluitvorming

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling: het vertrekken vanuit prioritaire doelen om van daaruit activiteiten te plannen, gedifferentieerd uit te werken en te evalueren
- In de kleuterafdeling: de bewaking van het onderwijsaanbod
- In de kleuterafdeling: de vorderingen van de kleuters meer doelgericht observeren en in kaart brengen
- In de lagere afdeling: de multiperspectiviteit van het onderwijs wereldoriëntatie
- In de lagere afdeling: de evenwichtige planning zowel binnen de thema's, als op jaar- en graadsniveau voor wereldoriëntatie
- In de lagere afdeling: naast kennis ook inzichten en vaardigheden evalueren voor wereldoriëntatie, en de rapportering daarvan optimaliseren
- In de lagere afdeling: de opbouw en het functioneel gebruik van tijds- en ruimtekaders
- In de lagere afdeling: de resultaten voor spelling verbeteren

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kwaliteit van het kleutervolgsysteem in functie van een diepe en doelgerichte evaluatie
- Verder uitwerken van het zorgcontinuüm en het handelingsgericht werken
- De kleuterleraren verder vaardig maken om meer gericht te differentiëren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Uitbreiden van het verzamelen, analyseren en beoordelen van outputgegevens als bijdrage tot integrale kwaliteitszorg
- De implementatie van het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling intensifiëren

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Guido Aerts de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	